gajmarket.com خرید آنلاین در

درس ۱۱: عزّت نفس

پرسش‌های متن	پاسخ‌ها
۱. «عزّت» و «ذلّت» را تعریف کنید.	عزّت به معنای نفوذناپذیری و تسلیم نبودن و ذلّت به معنای نفوذپذیری و مغلوب و تسلیم بودن است.
۲. ویژگی انسان عزیز و انسان ذلیل را مقایسه کنید.	انسان عزیز در برابر مستکبران و هوی و هوس خویش می‌ایستد و تسلیم نمی‌شود و هرگز زیر بار عملی که روحش را حقیر کند نمی‌رود؛ اما انسان ذلیل در برابر مستکبران تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد و هر کاری که موافق هوی و هوس او باشد، انجام می‌دهد، هرچند آن کار روحش را آلوده کند.
۳. پیشوایان ما چگونه توانستند در سخت‌ترین شرایط عزّتمندانه زندگی کنند و تن به خواری ندهند؟ مثال بزنید.	با تکیه بر بندگی خدا و پیوند با او؛ برای مثال امام حسین (ع) در برابر یزیدیان که از او می‌خواستند زیر بار بیعت با یزید برود، فرمود: «مرگ با عزّت از زندگی با ذلّت برتر است.»
۴. تمایلاتی را که در انسان وجود دارد نام ببرید.	۱- تمایلات عالی و برتر که مربوط به روح الهی و معنوی اوست؛ مانند تمایل به دانایی، عدالت و شجاعت. ۲- تمایلات دانی که مربوط به بُعد دنیایی و حیوانی اوست؛ مانند تمایل به ثروت، شهرت و رفاه مادّی.
۵. با توجه به آموزه‌های قرآن کریم و سیرهٔ معصومین، راه‌های تقویت عزّت را بیان کنید.	۱- شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک ۲- توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او
۶. از راه‌های تقویت عزّت، «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» را با ذکر مثال توضیح دهید.	اگر کالای گران‌قیمتی، مانند طلا داشته باشیم، ما ارزش و قیمت آن را ندانیم، به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم. اما اگر ارزش آن را بدانیم، آن را عزیز می‌شماریم و بهایی برابر با ارزش آن را به دست می‌آوریم. از همین رو خداوند جایگاه ما انسان‌ها را در خلقت بیان می‌کند و می‌فرماید: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.»
۷. حضرت علی (ع) بهای جان انسان‌ها را چه چیز می‌داند؟	ایشان می‌فرماید: «همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.»

@ctpbooks
قبل از استفاده حتما در کانال تلگرامی آی پی بوک عضو شوید

خرید آنلاین در gajmarket.com

۸. حضرت علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزّت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، چه می‌فرماید؟	خالق جهان در نظر آنان بزرگ است، از این جهت، غیر خدا در چشم آنان کوچک است.
۹. چرا دورهٔ نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه است؟	زیرا انسان در این سن هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص)، چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.
۱۰. «تمایلات عالی» و «تمایلات دانی» در انسان را کامل تعریف کنید.	۱- تمایلات عالی و برتر، مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و حُسن خلق که مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند. انسان با رسیدن به این تمایلات احساس موفقیت و کمال می‌کند و از آنها لذت می‌برد. ۲- تمایلات دانی، مانند تمایل به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات و رفاه مادی که مربوط به بعد حیوانی و دنیایی انسان است و وقتی انسان به آنها دست می‌یابد، از آنها لذت می‌برد و خوشحال می‌شود. انسان‌ها به طور طبیعی به این قبیل امور علاقه نشان می‌دهند، زیرا اینها لازمهٔ زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.
۱۱. آیا تمایلات دانی ذاتاً بد و ناپسند است؟ توضیح دهید.	خیر، اما نسبت به بُعد معنوی و الهی بسیار ناچیزند و قابل مقایسه با آنها نیستند و در صورتی مشکل ایجاد می‌شود که انسان این تمایلات را اصل و اساس زندگی قرار دهد و از تمایلات الهی خود غافل شود.
۱۲. هر انسانی درون خود با دو دعوت روبه‌روست. آن دو کدام‌اند؟	۱- دعوت عقل و وجدان یا نفس لوامه که از ما می‌خواهد در حدّ نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم تا تمایلات معنوی و الهی در وجود ما فرصت پرورش پیدا کند. ۲- دعوت هوی و هوس یا نفس اماره که از ما می‌خواهد فقط به تمایلات بُعد حیوانی سرگرم باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم.

@cpbooks قبل از استفاده حتما در کانال سی پی بوکس عضو شوید

خرید آنلاین در gajmarket.com

تدبّر در قرآن

صفحهٔ ۱۳۹ کتاب درسی

در آیات زیر (صفحهٔ ۱۳۹ کتاب درسی) بیندیشید و راه دستیابی به «عزّت» را بیان کنید.

راه پیشنهادی قرآن برای رسیدن به عزّت:

۱- توجه محض به پروردگار متعال که همهٔ عزّت، از آن اوست.

۲- انجام عمل صالح و نیکو و روی آوردن به فضایل اخلاقی

۳- دوری گزیدن از بدی‌ها و رذایل اخلاقی

خودارزیابی (۲)

صفحهٔ ۱۴۳ کتاب درسی

با توجه به آیات و احادیث و نکاتی که در درس آمده جاهای خالی را تکمیل کنید.

تسلیم و بندگی خداوند ⟵ انسان عزیز

احساس حضور در پیشگاه خداوند ⟵ غفلت نکردن از یاد خدا **و** نفوذناپذیری در برابر شیطان

غفلت از خداوند ⟵ ذلت در برابر کافران و گناه‌کاران **و** پیروی از نفس اماره

عزّت نفس ⟵ **حفظ پیمان با خدا و** نفوذناپذیری در برابر شیطان

ذلّت نفس ⟵ تسلیم نفس اماره **و سستی در عزم و تصمیم**

فقیری که دارای عزّت نفس باشد گدایی **نمی‌کند. گدا، ابتدا** عزّت نفس خود را زیر پا می‌گذارد **و سپس گدایی می‌کند.**

جوانی که عزّت نفس دارد، در برابر گناه و هوی و هوس **نمی‌شکند.**

انسان عزیز در برابر کافران و ظالمان **شکست‌ناپذیر و در برابر مردم** متواضع **است.**

@cipbooks
فیلم از مشاوره‌های دانش‌آموزی سی آی پی بوکز عضو شوید